

UCHWAŁA Nr IX/40/2023

Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim

z dnia 27 lipca 2023 r.

w sprawie: przyjęcia „Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na 2023 rok”.

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) w związku z art. 19 pkt 1 i pkt 16, art. 112 ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) oraz art. 4 ust. 1 pkt 3 i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1526 ze zm.), uchwala się:

§ 1.

Przyjmuje się „Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na 2023 rok”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim oraz Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

(-)

Robert Ciżmowski

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej - do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. Zapisy ustawy wzmacniają działanie administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego zmierzające do przeciwdziałania przemocy domowej oraz podniesienia świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy. Głównymi założeniami „Programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na 2023 rok” jest realizacja działań psychoedukacyjnych ukierunkowanych na zmianę zachowań osób stosujących przemoc, a także edukacja osób stosujących przemoc.

Przedmiotowa uchwała została przygotowana zgodnie z założeniami „Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego na lata 2015-2024”, obszar priorytetowy: Kapitał ludzki i społeczny (P2), cel strategiczny CS.2.1. Rozwinięty i w pełni wykorzystany kapitał ludzki, cel operacyjny: CO.2.1.2. Aktywizacja wykluczonych społecznie.

Przewodniczący Rady

(-)

Robert Ciżmowski

Załącznik
do Uchwały Nr IX/40/2023
Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim
z dnia 27 lipca 2023 r.

**„PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ
KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ
W POWIECIE NOWODWORSKIM
NA 2023 ROK”**

Nowy Dwór Gdański, 2023 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp

1. Podstawa prawna „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na 2023 rok”.
2. Diagnoza zjawiska przemocy domowej w Powiecie Nowodworskim oraz poradnictwo i interwencja w zakresie przeciwdziałania przemocy.
3. Założenia organizacyjne „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na 2023 rok”.
 - 3.1. adresaci programu.
 - 3.2. nabór do programu.
 - 3.3. Miejsce realizacji programu, kwalifikacje osób prowadzących oraz źródła finansowania.
4. Założenia merytoryczne „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na 2023 rok”.
 - 4.1. cel programu.
 - 4.2. formy i metody pracy.
 - 4.3. Zawartość merytoryczna.
 - 4.4. Warunki ukończenia programu.
5. Monitoring „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na 2023 rok” i działania ewaluacyjne.
6. Wnioski końcowe.

WSTĘP

Zatrzymanie przemocy domowej opiera się na tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy, który nacechowany jest interdyscyplinarnością. Oznacza to, że wszelkie działania interdyscyplinarne są współpracą przedstawicieli różnych służb i dotyczą wszystkich obszarów problemowych danej rodziny. Interdyscyplinarność dotyczy oddziaływania na wszystkie osoby uwikłane w zjawisko przemocy, tj. osoby doznające przemocy domowej, świadków i osób stosujących przemoc domową.

Zaprzestanie stosowania przemocy domowej jest procesem wsparcia nie tylko dla osób doznających przemocy domowej, ale także całej rodziny dotkniętej kryzysem przemocy, czyli również osoba stosująca przemoc domową.

„Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023” jako cel główny zakłada zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce. Do celów szczegółowych zalicza się: zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie; zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie; zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług. Priorytetem w sprawie zwiększenia skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie jest realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej.

Realizatorem „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na 2023 rok” jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim oraz leżący w jego strukturach Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim.

Podstawa merytoryczna oraz założenia programu zostały oparte na autorskim programie terapeutyczno-edukacyjnym „Partner”. Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych jest programem interwencyjnym, którego przewodnim celem jest zatrzymanie przemocy. Osiągnięcie owego celu możliwe jest za sprawą dwóch aspektów: edukacyjnego oraz korekcyjnego.

Aspekt edukacyjny dotyczy edukacji osób stosujących przemoc domową w zakresie mechanizmów i dynamiki przemocy. Część korekcyjna ukierunkowana jest na pracę na doświadczeniu własnym uczestnika, korektę postaw, przekonań i zachowań.

1. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU.

Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023 wskazał programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, jako element systemu oddziaływań zmierzających do zaprzestania przemocy domowej. „Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na 2023 rok” został znowelizowany na podstawie wytycznych „Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023” (przyjęty Uchwałą Nr 248 Rady Monistów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie ustanowienia Krajowego programu przeciwdziałania przemocy w Rodzinie na rok 2023” (Monitor Polski Dz. U. z 2022 r. poz. 1259). Ponadto program jest zgodny z obowiązującymi następującymi przepisami prawa:

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 2) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne.

2. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE NOWODWORSKIM ORAZ PORADNICTWO I INTERWENCJA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY.

Diagnozę zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu nowodworskiego sporządzono w oparciu o dane uzyskane od Komendy Powiatowej Policji w Nowym Dworze Gdańskim oraz Zespołów Interdyscyplinarnych, działających przy gminnych/miejskich Ośrodkach Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim, Krynicy Morskiej, Ostaszewie, Stegnie i Sztutowie. Diagnoza zawiera dane statystyczne z 2022 r. oraz 2023 r. do dnia 30 kwietnia i obejmuje dane przekazane przez Komendę Powiatową Policji w Nowym Dworze Gdańskim, dotyczące liczby interwencji domowych, które zakończyły się wszczęciem procedury „Niebieskie Karty” oraz liczby osób dotkniętych przemocą domową na terenie powiatu nowodworskiego – dane z Ośrodków Pomocy Społecznej.

Tabela 1. Liczba osób dotkniętych przemocą domową, dane przekazane przez Ośrodki Pomocy Społecznej oraz Komendę Powiatową Policji w Nowym Dworze Gdańskim.

Liczba osób dotkniętych przemocą domową							
		2022			2023 do dnia 30 kwietnia		
		Kobiety	Mężczyźni	Dzieci	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
KPP w Nowym Dworze Gdańskim	Ogółem	57			12		
	W tym	42	7	8	12	0	0
GOPS Ostaszewo	Ogółem	7			0		
	W tym	2	1	4	0	0	0
GOPS Sztutowo	Ogółem	19			6		
	W tym	7	0	12	4	0	2

GOPS Stegna	Ogółem	17			7		
	W tym	12	2	3	3	0	4
M-GOPS Nowy Dwór Gdański	Ogółem	42			11		
	W tym	22	8	12	9	0	2
MOPS Krynica Morska	Ogółem	2			0		
	W tym	1	0	1	0	0	0
RAZEM	Ogółem	144			36		
	W tym	86	18	40	28	0	8

Analizując dane pozyskane z jednostek mających swoje siedziby na terenie powiatu nowodworskiego najliczniejszą grupę osób dotkniętych przemocą domową stanowią kobiety, doświadczające przemocy ze strony bliskich. Największą liczbę kobiet - osób doznających przemocy domowej odnotowała w 2022 r. Komenda Powiatowa Policji w Nowym Dworze Gdańskim (42). Dzieci stanowią grupę o połowę mniej liczniejszą niż kobiety. Grupa mężczyzn jest na najniższym poziomie doznawania przemocy. W roku 2022 liczba mężczyzn dotkniętych przemocą domową wynosiła 18 osób, a dzieci 40. W roku bieżącym do dnia 30 kwietnia nie odnotowano przypadków mężczyzn dotkniętych przemocą domową, ale w przypadku dzieci było to 8 osób. Ogólna liczba osób dotkniętych przemocą domową w badanym okresie wyniosła 144, zaś do 30 kwietnia 2023 roku 36 osób.

Tabela 2 ukazuje dane liczbowe przekazane przez Zespoły Interdyscyplinarne z miast i gmin Powiatu Nowodworskiego, tj. Nowy Dwór Gdański, Krynica Morska, Ostaszewo, Stegna i Sztutowo. Dane obrazują liczbę wszczętych procedur „Niebieskie Karty” przez podmioty do tego upoważnione oraz liczbę osób dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej.

Tabela 2. Liczba procedur „Niebieskie Karty” oraz liczba osób doznających przemocy domowej w Powiecie Nowodworskim w latach 2022-2023.

Wskaźnik	Rok	
	2022	2023 (do 30 kwietnia)
Liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” (na podstawie formularza „Niebieska Karta-A” wszczynających procedurę oraz dotyczących kolejnych przypadków w trakcie postępowania)	51	17
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” przez pracowników OPS	14	6
Liczba „Niebieskich Kart” wdrożonych przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Nowym Dworze Gdańskim przekazanych do OPS	49	13
Liczba „Niebieskich Kart” wdrożonych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy (np. służba zdrowia, oświata, GKRPA)	5	2

Liczba zakończonych procedur „Niebieskich Kart”	63	13	
Liczba przekazanych przez ZI/GR zawiadomień do organów ścigania (Policji, Prokuratury) o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej	24	7	
Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową skierowanych do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym	9	3	
Liczba osób dotkniętych przemocą domową	87	24	
	Kobiety	44	16
	Mężczyźni	11	0
	Dzieci	32	8

Z powyższych danych wynika, że liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta” na podstawie formularza „Niebieska Karta - część A”, wszczynającego procedurę oraz dotyczących kolejnych przypadków z roku 2022 do 30 kwietnia 2023 roku widocznie zmalała. Procedura „Niebieska Karta” w analizowanym przedziale czasu wszczynana była głównie przez funkcjonariuszy Policji (w 2022 roku - 49, do końca kwietnia 2023 roku - 13). W bardzo małym stopniu przez przedstawicieli pozostałych jednostek organizacyjnych (2022-5, 2023-2). Owe dane świadczą o małej aktywności placówek ochrony zdrowia i oświaty w zakresie przeciwdziałania przemocy. Warto przyrzeć się liczbie zakończonych „Niebieskich Kart”: w 2022 r. zakończono 63 procedury, a do końca kwietnia 2023 roku - 13. Procedura kończona jest wówczas, gdy występuje brak zasadności podejmowania działań lub w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej oraz o zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

W 2022 r. odnotowano 24 przypadki przekazania przez Zespoły Interdyscyplinarne/Grupy Robocze zawiadomień do organów ścigania (Policja/Prokuratura) o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej, natomiast do końca kwietnia 2023 roku liczba przypadków jest dużo niższa i wynosi 7. Ogólna liczba osób dotkniętych przemocą domową w 2022 roku stanowiła 87 przypadków, a w 2023 roku do dnia 30 kwietnia 24 przypadki. Analizując dane statystyczne w dalszym ciągu głównie kobiety narażone są na przemoc ze strony bliskich. W 2022 roku odnotowano łącznie 44 kobiety osoby doświadczające przemocy domowej, zaś w 2023 roku (do końca kwietnia) 16 zgłoszeń. Liczba dzieci doświadczających przemocy w roku 2022 wynosiła 32, zaś do kwietnia 2023 roku 8. Natomiast liczba mężczyzn z 11 przypadków zmniejszyła się w porównaniu do roku ubiegłego. W 2023 roku na dzień 30 kwietnia nie odnotowano żadnych przypadków, gdzie mężczyzna jest osobą doświadczającą przemocy.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim świadczy specjalistyczne wsparcie dla osób, wobec których jest stosowana przemoc domowa, w postaci porad prawnych, psychologicznych oraz pracy socjalnej.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim udziela wsparcia także osobom stosującym przemoc domową poprzez realizację programu korekcyjno-edukacyjnego.

W 2022 roku udziału w zajęciach korekcyjno - edukacyjnych wpłynęło 7 skierowań wydanych przez zespoły interdyscyplinarne, działające przy ośrodkach pomocy społecznej na terenie powiatu nowodworskiego: 4 osoby zostały zakwalifikowane do udziału w programie, z czego 3 osoby nie przyznały się do faktu stosowania przemocy. W trakcie trwania programu 1 osoba zrezygnowała

z udziału a 1 osoba ukończyła program (zakwalifikowana w 2021 roku). Żadna osoba nie zgłosiła się z własnej woli.

Ze względu na brak możliwości utworzenia grupy, osoba skierowana do udziału w programie odbyła konsultacje indywidualne z psychologiem w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim.

W 2023 roku 2 osoby zostały skierowane do udziału w programie. Jedna z nich została zakwalifikowana. Grupa zostanie zawiązana po zgłoszeniu się większej ilości uczestników. Przewidywany czas rozpoczęcia programu przypada na sierpień/wrzesień bieżącego roku.

3. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNE PROGRAMU

3.1. ADRESACI PROGRAMU

„Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na 2023 rok” adresowany jest do osób stosujących przemoc domową. Nabór uczestników prowadzony będzie w oparciu o analizę indywidualnej sytuacji każdego z uczestników. Program w głównej mierze skierowany jest do osób, którzy w szczególności:

1. zostali skazani przez sądy karne za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej, wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonywanie kary lub warunkowo zwolnił z odbycia reszty kary, zobowiązując do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych;
2. zostali zobowiązani przez sądy rodzinne w związku z toczącym się postępowaniem w przedmiocie ograniczenia władzy rodzicielskiej do podjęcia pracy własnej ukierunkowanej na wyeliminowanie własnych zachowań przemocowych w środowisku rodzinnym;
3. zostali skierowani przez grupę diagnostyczno-pomocową, dzielnicowego, pracownika socjalnego, kuratora sądowego, zgłaszają się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym;
4. dostrzegają własne sprawstwo przemocy i deklarują wolę podjęcia pracy nad zmianą tych zachowań.

3.2. NABÓR DO PROGRAMU

Nabór do „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na 2023 rok” prowadzi się m.in. w oparciu o:

1. działania informacyjne o programie (rozpowszechnienie informacji o możliwości udziału w programie, jego istocie, miejscu i sposobie realizacji) poprzez ogłoszenia na stronach internetowych, ulotki;
2. współpracę z instytucjami, m.in. policją, zespołami interdyscyplinarnymi, ośrodkami pomocy społecznej, zespołem kuratorskim (przekazywanie informacji, spotkania).

„Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na 2023 rok” zakłada oddziaływania realizowane w systemie ciągłym, tj. przez cały rok i w systemie otwartym, a więc zakłada możliwość dołączania do programu w każdym czasie nowych uczestników. Charakter naboru wynika z założeń przyjętego modelu pracy – „Partner” i związany jest z faktem wysokiego poziomu motywacji do uczestnictwa w momencie zgłoszenia się do udziału w programie bez konieczności oczekiwania na rozpoczęcie jego kolejnej edycji.

Kwalifikacja odbywa się w formie sesji konsultacyjnej z pracownikiem socjalnym, a następnie sesjach indywidualnych z kandydatem, których celem jest zapoznanie się z ofertą programu, wstępną

diagnozą problemu przemocy i faktycznie pełnionej w tym obszarze roli, rozpoznaniu sytuacji rodzinnej i prawnej klienta, wstępnej edukacji z zakresu mechanizmów i dynamiki przemocy oraz redukcji lęku związanego z rozpoczęciem pracy w grupie.

Na wstępnych sesjach nowy uczestnik zapoznaje się z regułami programu i współpracy z prowadzącymi. Potwierdzeniem przyjęcia reguł jest podpisanie kontraktu. Kontrakt w szczególności uwzględnia:

1. konieczność systematycznej obecności na zajęciach;
2. obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach;
3. zobowiązanie do powstrzymania się od przemocowych zachowań i postaw w kontaktach z członkami rodziny i innymi ludźmi;
4. zobowiązanie do powstrzymywania się od spożywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Kolejną częścią kwalifikacji jest opracowanie z prowadzącymi kwestionariusza historii przemocy, planu zmiany i planu bezpieczeństwa.

3.3. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU, KWALIFIKACJE OSÓB PROWADZĄCYCH ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

„Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na 2023 rok” realizowany jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

Spotkania w ramach realizacji programu prowadzone są przez specjalistów spełniających wymogi zawarte w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy domowej, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. 2011 nr 50 poz. 259).

Spotkania grupowe oraz indywidualne odbywają się w siedzibie Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Nowy Dworz Gdańskim z siedzibą przy ul. Warszawskiej 52, 82-100 Nowy Dwór Gdański.

Środki przeznaczone na realizację programu obejmują zasoby własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

4. ZAŁOŻENIA MERYTORYCZNE PROGRAMU

4.1. CEL PROGRAMU

Głównym założeniem oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową jest zapewnienie bezpieczeństwa, osobom doznającym przemocy domowej ze strony osób najbliższych, poprzez pracę z osobami przemoc tę stosującymi, ukierunkowaną na zmianę ich krzywdzących postaw i zachowań.

Cel ogólny to efekt nadrzędny, który przyświeca każdemu działaniu. Celem ogólnym programu jest zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy ze strony osób najbliższych, poprzez pracę z osobami przemoc tę stosującymi, ukierunkowaną na zmianę ich krzywdzących postaw i zachowań. Cele szczegółowe są wytycznymi nakreślającymi kierunek działań do realizacji celu głównego. Są one osiąmane poprzez konkretne działania uzależnione od zasobów grupy biorącej udział w programie oraz siły poszczególnych jej członków.

Cele szczegółowe programu:

1. rozpoznanie mechanizmów i dynamiki przemocy;
2. zminimalizowanie i zatrzymanie przemocy;
3. rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w środowisku domowym;
4. nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów w środowisku domowym bez stosowania przemocy;
5. wskazanie możliwych form działań terapeutycznych po zakończeniu udziału w programie.

4.2. FORMY I METODY PRACY

Okres uczestnictwa w „Programie korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na 2023 rok” wynosi minimum 6 miesięcy z częstotliwością spotkań dwa razy w miesiącu. Spotkania prowadzone są w wymiarze dwóch godzin zegarowych. Optymalnym jest prowadzenie pracy z grupą w duecie: mężczyzna i kobieta, co jest korzystne zarówno dla prowadzących jak i uczestników, gdyż relacje między prowadzącymi stają się przykładem komunikacji partnerskiej.

Podstawą teoretyczną programu jest program terapeutyczno-edukacyjny „Partner”.

Podstawową formą pracy korekcyjnej są spotkania grupowe (wsparte indywidualnymi konsultacjami psychologicznymi w ramach potrzeb). Spotkania indywidualne w minimalnym wymiarze dwóch spotkań są etapem kwalifikacji do programu. Grupa prowadzona jest w formule otwartej, tzn. spotkania odbywają się regularnie, nieprzerwanie, tematy edukacyjne realizowane są cyklicznie, a w trakcie trwania programu mogą odchodzić uczestnicy (którzy zrealizowali wymóg minimum 60 godzin uczestnictwa) oraz dołączać nowi członkowie.

4.3. ZAWARTOŚĆ MERYTORYCZNA

W część edukacyjnej (teoretycznej) założeniem „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową Powiecie Nowodworskim na 2023 rok” jest przede wszystkim przekazanie szeroko pojętej wiedzy dotyczącej przemocy. Natomiast część korekcyjna (praktyczna) skoncentrowana jest na zdobyciu umiejętności niestosowania przemocy, treningu umiejętności społecznych i asertywności oraz konstruktywnego rozwiązywania problemów.

Część edukacyjna to przekazywanie wiedzy na temat kulturowo-obyczajowych zjawisk wspierających i przeciwstawiających się przemocy oraz konfrontowanie ze stereotypami promującymi przemoc, promocja wartości i idei wspierających godność osoby, dobro rodziny, równość płci oraz prawa kobiet i dzieci, a także odpowiedzialność za osobiste decyzje.

Podstawowe treści edukacyjne:

1. społeczno-kulturalne źródła i okoliczności towarzyszące przemocy w rodzinie (mity, stereotypy);
2. definicja przemocy, jej rodzaje, formy, dynamika, aspekty prawne przemocy;
3. problemy władzy i kontroli w relacjach międzyludzkich;
4. planowanie i rozwijanie samokontroli;
5. komunikacja interpersonalna;
6. promocja pozytywnych standardów wartości i zachowań: wspólne decydowanie, okazywanie uczuć i potrzeb, negocjacje i rozwiązywanie konfliktów bez przemocy, budowa bezpieczeństwa i wsparcia emocjonalnego;
7. alkohol i patologia życia rodzinnego;
8. dzieci, przemoc i wychowanie;
9. tolerancja i szacunek wobec osób starszych i niepełnoprawnych.

Cześć korekcyjna to ćwiczenie nowych konstruktywnych form myślenia i reagowania w grupie, praca nad rozpoznawaniem i zmianą przekonań oraz postaw osobistych poprzez analizę sytuacji przedstawionych w programie oraz swoich własnych sytuacji życiowych, nauka skutecznej kontroli nad zachowaniami przemocowymi w rodzinie, uczenie się umiejętności konstruktywnej komunikacji interpersonalnej i samokontroli.

„Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową Powiecie Nowodworskim na 2023 rok” opiera się na przekazie treści edukacyjnych w formie biernej, jak i również obejmuje ćwiczenia praktyczne dostarczające korekcyjnych doświadczeń osobistych zmieniających zachowania i postawy związane z przemocą oraz rozwijające pozytywne umiejętności w kontakcie interpersonalnym.

Stosowane metody pracy w grupie:

1. mini wykład edukacyjny;
2. scenki sytuacyjne;
3. zadania domowe;
4. dyskusja moderowana.

4.4. WARUNKI UKOŃCZENIA PROGRAMU

Warunkiem ukończenia „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową Powiecie Nowodworskim na 2023 rok” jest obecność na spotkaniach w wymiarze minimum 60 godzin. Zakończenie programu oparte jest na ocenie dokonanej przez prowadzących program oraz samego uczestnika. Ocenie podlegają: obecność uczestnika na spotkaniach, jego zaangażowanie, przestrzeganie reguł uczestnictwa w programie oraz zasad pracy w grupie, niestosowanie przemocy.

Uczestnikom, którzy spełnią określone warunki konieczne wydaje się zaświadczenie o ukończeniu programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych ze wskazaniem liczby godzin uczestnictwa w zajęciach.

5. MONITORING PROGRAMU I DZIAŁANIA EWALUACYJNE

Przebieg i efekty „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na 2023 rok” objęte są działaniami monitorującymi oraz ewaluacyjnymi prowadzonymi przez realizatora programu, a wyniki tych działań będą wykorzystywane w pracach nad doskonaleniem i upowszechnianiem dalszych metod pracy.

Monitoring ma na celu weryfikację czy program postępuje zgodnie z planem i będzie prowadzony w sposób ciągły w czasie jego trwania przez realizatora.

Ewaluacja jest procesem o charakterze praktycznym, którego zadaniem jest ustalenie, czy dany program osiągnął zakładane cele. Programu będzie kończył się badaniem ewaluacyjnym uczestników poprzez wypełnienie ankiety ewaluacyjnej dotyczącej przebiegu i efektów oddziaływań.

Monitoring prowadzi podmiot realizujący program poprzez:

1. analizę ankiet ewaluacyjnych;
2. kontakt z ośrodkami pomocy społecznej, z zespołami kuratorskimi, z zespołami interdyscyplinarnymi, policją oraz innymi podmiotami działającymi w zakresie profilaktyki przemocy w rodzinie.

Przyjęty wskaźnik skuteczności programu to: liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które w okresie dwóch lat po ukończeniu programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie.

Z ewaluacji sporządza się raport ewaluacyjny przygotowany w oparciu o przeanalizowane dane ilościowe (m.in. rejestr konsultacji, listy obecności, liczba spotkań, liczba godzin zajęć, ankieta) oraz jakościowe (rozmowa, ankieta). Raport przekazywany jest do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

Raport zawiera:

1. nazwę programu, miejsce i termin realizacji programu;
2. opis podjętych działań;
3. zastosowaną procedurę ewaluacyjną;
4. dane liczbowe dotyczące realizacji programu (liczba osób, które przystąpiły do programu, liczba osób, które ukończyły program, liczba zrealizowanych godzin spotkań grupowych, liczba zrealizowanych godzin spotkań indywidualnych);
5. dane jakościowe - uzyskane wyniki (liczba osób objętych monitoringiem, które zaprzestały stosowania przemocy bądź powróciły do stosowania zachowań przemocowych);
6. wnioski.

6. WNIOSKI KOŃCOWE

Nadrzędnym celem „Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na 2023 rok” jest przede wszystkim dobro i bezpieczeństwo rodziny doświadczającej przemocy. W ramach istniejącego systemu przeciwdziałania przemocy domowej opracowany program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych stanowi jedno z ogniw pomocowych rodzinie poprzez działania skierowane do osób podejrzanych bądź stosujących przemoc w rodzinie. Nieodłącznym elementem prowadzonych oddziaływań jest ścisła korelacja i współpraca przedstawicieli instytucji kierujących osoby do programu, wymiana informacji oraz podejmowanie działań naprawczych. Działania te mają przyczynić się do funkcjonowania rodzin wolnych od przemocy, do ograniczenia zjawiska przemocy i wzrostu poczucia bezpieczeństwa rodzin.